

[Rasmussen (Gylling).]

frem saadan, som Ministeren gjorde opmærksom paa i sin Forelæggelsestale, idet man navnlig over for Privatbanerne stiller sig forstaaende ved Gennemførelsen af Ordningen, saaledes at disse ikke kommer i yderligere Vanskeligheder og det heller ikke kommer til at gaa ud over Modtagerne af Brændselet.

Jeg kan paa mit Partis Vegne med disse Bemærkninger anbefale Lovforslaget til hurtig Vedtagelse her i Tinget.

Alfred Jensen: Mit Parti har heller ingen Indvendinger imod Fjernelsen af forskellige Indskrænkninger, der kan lægge sig hindrende i Vejen for Befolkningens Forsyning med Brændsel. Vi kan tiltræde det, der sker her, men vi føler os ikke overbevist om, at man hermed har foretaget det tilstrækkelige. Vi mener, at der er andre Omraader, man maa have Opmærksomheden henvendt paa for at betrygge Befolkningens Forsyning med Brændsel.

Her maa man nemlig ogsaa se paa selve Produktionen af Tørv og Brunkul. Det er ikke nok at sørge for, at Folk bliver sendt ud i Moserne og Brunkulsejerne. Man maa ogsaa drage Omsorg for, at Produktionen derude foregaar let og gnidningsløst, og det kan man ikke just sige er Tilfældet i denne Tid. Der overføres i stort Tal Arbejdere fra Tørvemoserne til Landbrugsarbejde, og desuden hemmes Produktionen af, at en hel Del Arbejdere ser sig nødsaget til enten at søge Arbejde udenlands eller at skaffe sig mere fordelagtigt Arbejde, fordi Lønningerne ikke tillader dem at klare de Forsørgelsesudgifter, de har.

Det er almindelig kendt, hvor meget *Lønnen* betyder for Fremstillingsprisen paa Tørv; Offentligheden ved, at det er ca. 9 Kr. pr. t. Derimod er det ikke almindeligt kendt, hvad der tjenes af Fabrikkerne, og her mener vi, at Offentligheden har Krav paa at faa fuld Besked paa, hvad der tjenes paa Fremstillingen af Tørv. Det er ganske urimeligt, at der bydes Arbejderne saa daarlige Vilkaar, og at man ikke paa nogen som helst Maade faar Besked om, hvad der tjenes ved denne Fremstilling.

Det synes aldeles ikke paakrævet, at der gives Fabrikkerne nogen Fragtlettelse. Er der noget Sted, der trænges til Lettelse, maa

det vel være i selve Tørvepriserne, ved en Nedsættelse, saaledes at Folk bliver i Stand til at købe den nødvendige Brændselsmængde til Vinter. Men hvor mange har Raad til det? Ja, jeg ved nok, at der i Overklassen og blandt Velhaverne findes Midler til at betale de Tørvepriser, som nu forlanges, men hos Arbejderne er det jo ikke saa godt. Hvis man er henvist til at købe Tørv, vil selv et meget spartansk Brændselsforbrug betyde, at man skal bruge 400 Kr., og det vil i hvert Fald de Mennesker, der som Arbejdere fremstiller Tørv, ikke være i Stand til at udrede.

Det var noget andet, saafremt man af Statskassen stillede Midler til Raadighed til Nedbringelse af Tørvepriserne — hvis da en saadan Fremgangsmaade overhovedet er nødvendig, men det stiller jeg mig altsaa noget tvivlende over for. Her mener jeg nemlig, at Offentligheden har Krav paa at faa at se, hvad der tjenes ved Fremstillingen af Tørv. Der er nævnt store Beløb, og jeg er ikke i Stand til at konstatere dem, men man siger, at selv i middelstore Moser, altsaa ikke engang de største Brug, vil Fortjenesten paa en 3—4 Maaneder være 50 000—60 000 Kr. Hvis det er det rene Sludder, synes jeg, Tørvfabrikanterne maa være interesserede i at faa saadanne Rygter slaaet ned. Men hvis det er rigtigt, maa Offentligheden være interesseret i, at der ændres ved de Forhold, thi det er en alt for stor Fortjeneste, man saaledes tillader enkelte Mennesker at tjene paa Folkets Nød.

Jeg mener ogsaa, at der ved denne Lejlighed maa være Grund til at se paa Arbejdernes Forhold. Det er en kendt Sag, at Folk saa at sige jages ud i Tørvemoserne, tvinges til at tage det Arbejde, selv om de Forhold, de derved faar, er alt andet end betryggende. Det er saadan mange Steder, at det er med største Vanskelighed, der kan opnaas Kost og Logi paa Stedet. Man ser det Særsyn, at mange Arbejdere i denne Sommer daglig maa køre en 50 km paa Cykel, for saa vidt de da er i Stand til at skaffe sig Slinger og Dæk. Det er altsaa ikke Mangel paa Arbejdslyst, der præger Danmarks Arbejdere og specielt de arbejdsløse i Byerne! Slige Præstationer er imidlertid ikke Genstand for saa megen Opmærksomhed, som naar visse Medlemmer af dette Ting gaar Algang og bliver dekoreret. Det